Oude kolenmijn wordt museum

Het is 1962 wanneer de eerste man onder de grond verdwijnt. Duizenden zullen hem volgen. Vierentwintig uur per dag hakken deze mannen de weg naar welvaart. Zuigen ze longen vol stof om hun door oorlog verwoeste vaderland nieuw leven in te blazen. Bijna vijftig jaar later, in 2001, zit hun taak erop. De symfonie van geboor en geklop sterft weg tussen de bergen. Als de laatste man het daglicht ziet en zijn houweel laat rusten wordt het stil. Een stilte die twaalf jaar later wordt verbroken wanneer de Samcheok kolenmijn de poorten heropent als de Samtan Art Mine.

Tekst - Robert de Koning (www.journeylism.nl)
Beeld - Jimmy Kim, Samtan Art Mine & Ellen Linnenkamp (www.journeylism.nl)

> De Samtan Art Mine is
meer dan een metamorfose
van mijn naar museum <

Samtan Art Mine Zuid-Korea

Machinehuis

Stalen kunstwerk

De welvaart van het Zuid-Korea van 2015 is deels gehouwen uit de onderaardse gangen van de Samcheok mijn. Hier werden de kolen naar boven gebracht waarop het vuur van de Koreaanse industrialisatie brandde. Drieduizend mijnwerkers werkten er toen de mijn haar dieptepunt bereikte. De sporen die ze achterlieten zijn nooit uitgewist. Ze zijn gevangen in foto's, kunstinstallaties en andere verstilde beelden.

Nadat de mijn in 2001 haar poorten sloot, begon de zoektocht naar een betere toekomst. Zo'n 80 procent van de bewoners verliet hun geboortegrond. Het tussen de glooiende heuvels van Gangwon gelegen Sam-chuck dreigde een spookstadje te worden. De lokale politici hadden geen idee hoe ze het tij moesten keren. Totdat globetrotter en kunstverzamelaar Min-seok Kim zich meldde. Kim was geïnspireerd door Zeche Zollverein bij het Duitse Essen. Dit gerevitaliseerde kolenmijn en industriecomplex, tevens Unesco Werelderfgoed, kon een voorbeeld voor Zuid-Korea zijn. Kim stelde voor om van '… de mijn een stalen kunstwerk te maken, omlijst door stof en beton. Een plek waar herinneringen worden gedolven. Waar je de dromen van vooruitgang van de mensen die er zwoegden kunt zien, horen en voelen. Dromen die nog springlevend zijn, die inspireren en creativiteit doen bloeien.'

Kolenkunst

Overtuigd van de mogelijkheden, besloten de autoriteiten bijna € 10 miljoen in de wegroestende mijn te investeren. Met het ene oog naar het verleden en met het andere oog naar de toekomst kijken werd het devies. En zo werd de ruimte waar driehonderd mijnwerkers ooit samen douchten een kunstinstallatie waar de koppen licht schijnen over

Min-seok

Kleurrijke bezoekers

Kolenmijn

Samtan Art Mine

Laundry room

oude röntgenfoto's van hun longen. In de wasstraat 'rennen' overalls de machines uit en zweven de trouwjurken die de directie aan de straatarme kompels uitleende als geesten door de machinekamer. Kolenkunst is het. Kunst waarmee de arbeiders die Zuid-Korea de welvaart van vandaag bezorgden worden geëerd.

Maar de Samtan Art Mine is meer dan een metamorfose van mijn naar museum. De ambitie is ook een broedplaats voor talent en creativiteit. Waar voorheen kolen werden gedolven, moet nu moderne kunst ontspruiten. Om dit doel te bereiken zijn er ateliers en appartementen gebouwd waar kunstenaars kunnen wonen en werken. De schilderijen, foto's, collages en beeldhouwwerken van deze 'artist residents' staan en hangen zij aan zij met stukken uit de verzamelwoede van 'Mister Kim'.

Honderdduizend souvenirs

Meer dan honderdvijftig landen bezocht de mecenas van Samtan de afgelopen dertig jaar. En naast herinneringen, nam hij maar liefst honderdduizend artefacten mee terug naar Zuid-Korea. Een dubbeldekker uit London, een Airstream caravan uit de VS, een orgel uit Amsterdam en duizenden beelden en maskers uit Zuid-Amerika, Afrika en Azië. Een aantal van deze 'souvenirs' doet dienst als buitenbar of decoratiestuk op de terrassen en in het interieur van het museum. De overige 99.900 exemplaren staan stof te happen in de kelder.

De ambities van Min-seok Kim zijn groot. De komende jaren wil men de oude spoorlijn naar de mijn herstellen en het kloppend hart worden van een regio die weer tot leven komt. De eerste Zuid-Koreanen beginnen de weg naar de kunstmijn mondjesmaat te vinden. Langzaam maar zeker stijgen de bezoekersaantallen. Buitenlandse gasten zijn nog een zeldzaamheid. Wie zich tussen de bontgekleurde stoet Zuid-Koreanen begeeft, wordt snel gespot en krijgt spontaan een gepassioneerde rondleiding van de in allerijl gewaarschuwde directeur, oud-diplomaat Jin-man (Jimmy) Kim. ■

Doucheruimte

De Samtan Art Mine dankt haar naam aan de combinatie van de plaats waar ze staat, Sam-chuk, en het Koreaanse woord voor kolenmijn: Tan-Gwang. De mijn ligt op 832 meter hoogte in Gangwon, de provincie waar in 2018 de Olympische Winterspelen plaatsvinden.

In de buurt kun je zeer bijzonder overnachten in 'Rock it Suda'. Hier heeft de Koreaanse architect Moon Hoon een paar extravagante vakantiehuizen - die rivier en dal overzien - gebouwd waarvan er eentje is getooid met gigantische horens.

Vlakbij de oude kolenmijn vind je een goudmijn in ruste: Hwaam. Ook deze mijn is deels ingericht als (edelmetaal-)museum. Je komt er met een monorail treintje en loopt vervolgens langs goudaders de berg door. Onderweg beland je in 'de kathedraal', de grootste grot van Azië.

Adressen

Samtan Art Mine
1445-44 Hambacksan-ro, Gohan-eup, Jeongseon-gun
Gangwon-do, www.samtanartmine.com

Rock it Suda
Local Road 424, Molwoondae (bij Jeongseon)
Gangwon-do, www.rockitsuda.com
+82 10 8377 9387

Hwaam Cave
Hwaam1-ri, Dong-myeon, Jeongseon-gun
Gangwon-do, www.jsimc.or.kr